

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут інженерно будівельний
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС
освітнього компонента – ОК 3
Навчальна дисципліна – Філософія

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології (за видами)
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладач: Каранфілова Олена Володимирівна, к.філос.н., доцент кафедри філософії, політології, психології та права, karanfilova@ogasa.org.ua

В процесі здобуття ЗНАТЬ В ГАЛУЗІ ОНТОЛОГІЇ, ГНОСЕОЛОГІЇ, СОЦІАЛЬНІЙ ФІЛОСОФІЇ, АНТРОПОЛОГІЇ ТА ІСТОРІЇ ФІЛОСОФІЇ, СТУДЕНТИ ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ВИКОРИСТАННЯ ФІЛОСОФСЬКОЇ МЕТОДОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПРАКТИЦІ.

Наприклад: використання філософського інструментарію щодо вирішування проблем соціального, морального, культурного аспектів у професійної діяльності.

Передумовами для вивчення освітнього компонента є набуття теоретичних знань та практичних навичок за освітніми компонентами: Історія України та української культури.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.

ПРН3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому, для професійної діяльності, рівні.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- призначення філософії в сучасній культурі;
- основні напрямки течії та школи в філософії;
- філософське розуміння світу;
- мету та цінність людської діяльності;

розуміти:

- філософське вчення про розвиток;
- закони діалектики;
- типологію філософських систем;
- філософію суспільства, економіки, права, культури, науки, історії;
- філософії релігії, моралі, аксіологію;
- глобальні проблеми сучасності;

володіти:

- глобальними аспектами розуміння людського буття;
- філософським інструментарієм та орієнтуватися у сучасному світі;

вміти:

- орієнтуватись в багатоманітні філософських думок та концепцій;
- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії;
- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати події сучасного сьогодення;
- шукати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1.	Філософія, круг її проблем і роль в суспільстві	2	2		2
2.	Етапи розвитку філософії	2	2		4
3.	Філософське розуміння світу	2			2
4.	Основні властивості матерії	2			4
5.	Свідомість як форма віддзеркалення дійсності	2	2		4
6.	Діалектика як вчення про універсальні зв'язки, зміни, розвиток	2	2		4
7.	Основні закони діалектики	2	2		4
8.	Закони діалектики	2			2
9.	Категорії діалектики	2			2
10.	Пізнання як віддзеркалення дійсності	2	2		2

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
11.	Наукове пізнання	2			2
12.	Проблема людини у філософії	2			2
13.	Філософський аналіз суспільства	2	2		2
14.	Основні сфери суспільного життя	2			2
15.	Природа як предмет філософського осмислення	2	2		2
16.	Глобальні проблеми сучасності	2			2
		32	16		42

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за освітнього компонента «Філософія» складає відповідно 60 та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:			
Практичні заняття	7	16	30
Опитування на заняттях	5	20	30
Семестровий контроль знань – іспит	1	24	40
Разом		60	100

Перелік питань до іспиту:

1. Предмет, специфіка, та завдання філософії.
2. Структура філософського знання.
3. Функції філософії
4. Поняття світогляду, його структура та рівні.
5. Характерні ознаки міфологічного, релігійного, філософського та наукового світогляду.
6. Даосизм як філософсько-релігійна система.
7. Основні принципи конфуціанства.
8. Індуїзм як провідна релігія Давньої Індії.
9. Основні положення буддизму.
10. Загальна характеристика давньогрецької філософії.
11. Натурфілософський період античної філософії.

12. Кількісна концепція буття Піфагора.
13. Апорії Зенона як спроба застосування логічного аналізу в античній філософії.
14. Діалектика Геракліта.
15. Філософська школа софістів.
16. Антропологія Сократа.
17. Об'єктивний ідеалізм Платона.
18. Філософське вчення Аристотеля.
19. Філософська школа кінізму.
20. Філософська школа стоїцизму.
21. Філософська школа епікуреїзму.
22. Філософська школа скептицизму.
23. Філософія давньоримської імперії - неоплатонізм.
24. Основна проблематика філософії середньовіччя.
25. Філософія Августина Блаженного
26. Схоластика Фоми Аквінського.
27. Філософський гуманізм епохи Відродження.
28. Філософський супротив ідеології церкви Ніколая Кузанського, Джорджано Бруно та Галілео Галілея.
29. Філософія Нового часу. Основні ідеї та напрями.
30. Філософія емпіризма Френсіса Бекона.
31. Філософія раціоналізма Рене Декарта.
32. Німецька класична філософія.
33. Концепція апріорного та апостеріорного знання Іммануїла Канта.
34. Категоричний імператив Іммануїла Канта.
35. Навчання про Світовий Розум Георга Гегеля.
36. Діалектика Гегеля – основні закони.
37. Діалектика Гегеля – основні принципи.
38. Основні моделі розвитку та концепції діалектики.
39. Соціальна філософія марксизма.
40. Діалектичний матеріалізм Карла Маркса.
41. «Переоцінка цінностей» Ф. Ніцше.
42. Філософія екзистенціалізма.
43. Філософія фрейдизма.
44. Загальне поняття онтології. Зміст категорії «буття».
45. Види та форми буття.
46. Сучасні філософські уяви про матерію.
47. Рух, простір та час як основні властивості матерії
48. Свідомість як предмет філософського дослідження.
49. Структура свідомості.

50. Філософія у сучасному світі. Взаємодія з іншими формами свідомості.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник /В.Г. Кремень. – К.: Книга,2005.–528с.
2. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Філософія: Логос, Софія, Розум: (Підручник для студ. вищ. навч.закл.) / Кремень В.Г., Ільїн В.В. –К.: Книга, 2006. –432с.
3. Лозовой В.О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика.: Підручник для студ. вищ. навч. закл. / В. 4.О. Лозовой, С. М. Пазиніч, О. С. Пономорьов. – Х.:Право, 2009.–578 с.
4. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах: нав. посібник/за ред. М.Ф. Тарасенка. – К., Либідь,1997.– 328 с.
5. Сморгж Л. О. Філософія: нав. Посібник. –К.: Кондор, 2006. – 416с.

Допоміжні джерела інформації

- 6.Кадієвська І. А., Сазонов В. В., Каранфілова О. В., Крижантовський А. В. Філософія. Конспект лекцій для студентів освітнього рівня «бакалавр». ОДЕСА. – 2020.159 с.
- 7.Сазонов В. В., Крижантовський А. В., Валканоцький В. І. Методичні вказівки «Філософія» до самостійної роботи. Одеса: ОДАБА,2011.– 17 с.
- 8.Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти I-IV рівнів акредитації. К.: «Каравела». 2001.–448с.
9. Практикум з філософії: методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ. Під ред. В. Л. Петрушенка. «Магнолія плюс».2003.–256с.
10. Філософія: Навчальний посібник//За ред. Надольного І.Ф. –К.:Вікар, 1998.
11. Філософія:підручник/за ред. О.П.Сидоренка.–К. Знання,2008.–891с.
12. Методичні рекомендації з дисципліни «Філософія» до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / О. В. Каранфілова; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2023 – 14 с.